

К. Є. Науменко, М. Р. Литвин

Другий корпус УГА

ДРУГИЙ КОРПУС УГА – військове з'єднання. Сформов. у січні 1919 під час укр.-польс. війни 1918–19 із бойових груп «Схід», «Старе Село» й «Наварія» на львів. напрямку фронту. Командир – полковник *М. Тарнавський*, начштабу – підполковник Й. Папп де Яноші (від квітня 1919 – підполковник *А. Шаманек*). Після реорганізації армії у січні–лютому 1919 до його складу входили бригади: 1-а УСС, 2-а Коломий., 3-я Бережан. та 4-а Золочівська. Загалом корпус мав 25 піших і 2 кінні курені, 24 гарматні батареї (бл. 18-ти тис. вояків). До серед. травня 1919 брав участь у бойових діях pobl. Львова, у ході *Чортківської офензиви* (6–28 червня 1919) визволив Тернопіль. Після відступу в липні 1919 за р. Збруч УГА очолив генерал *М. Тарнавський*, натомість командиром корпусу став полковник [А. Вольф](#). Під час наступал. Київ. операції об'єднаних армій УНР та ЗУНР (6–31 серпня 1919) Д. к. УГА визволив від більшов. військ м. Старокостянтинів (нині Хмельн. обл.) і Житомир, вів бої з 44-ю стрілец. дивізією *М. Щорса* pobl. м. Коростень (нині Житомир. обл.). У вересні–листопаді 1919 – на денікін. фронті. Після перемир'я з Добровол. армією, зумовленого знач. бойовими втратами та епідемією тифу, вийшов з боїв. На поч. лютого 1920 для порятунку особового складу командування УГА уклало угоду з Червоною армією. Д. к. УГА, командиром якого знову став генерал *М. Тарнавський*, був розформований, на його базі створ. 1-у бригаду Червоних Січових стрільців (загалом 4,5 тис. стрільців і 200 старшин). Бригада увійшла до складу 44-ї стрілец. дивізії та взяла участь у боях з поляками (розформована у травні 1920).

Рекомендована література

1. Литвин М., Науменко К. Історія ЗУНР. 1995;
2. Литвин М. Українсько-польська війна 1918–1919 рр. 1998;
3. Шанковський Л. Українська Галицька Армія. 1999 (усі – Львів).

Бібліографічний опис:

Другий корпус УГА / К. Є. Науменко, М. Р. Литвин // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-21891>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).